

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoCsp/13/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124209046
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8124209046.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Evy Šofrankovej v spore žalobcu: R. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. X, XXX XX T., právne zastúpený: Mgr. Matúš Macko, advokát so sídlom Karpatská 804/10, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie, že úver je bezúročný a bez poplatkov, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 3 443,37 eura s prisl. a o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 17Csp/157/2024-83 zo dňa 04. februára 2025, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Potvrďuje rozsudok.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Súd u r č u j e , že úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.05.2018 je bezúročný a bez poplatkov.“

II. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 3 443,37 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,40 % ročne zo sumy 3 443,37 EUR od 06.11.2024 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd u r č u j e , že zmluvné podmienky uvedené v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.05.2018, v časti 8. Sankcie, v bode 8.1., 8.2. a 8.5., v znení:

„8.1. V prípade omeškania Dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru alebo úrokov alebo jej časti, alebo s úhradou platby náhrady poistného Veriteľovi, je Dlžník povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru alebo úrokov alebo ich časti o viac ako tri mesiace stali podľa článku 7. ods. 7.1. písm. a) tejto Zmluvy okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka podľa tejto Zmluvy, je Dlžník povinný ďalej zaplatiť aj zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.) zo zosplatených záväzkov podľa odseku 7.1. tejto Zmluvy.“

„8.2. Okrem zmluvnej pokuty podľa odseku 8.1. tejto Zmluvy je Dlžník povinný zaplatiť Veriteľovi úrok z omeškania určený podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, k prvému dňu omeškania s úhradou peňažného záväzku. Výška úrokov z omeškania bude určená tak,

aby spolu so zmluvnou pokutou podľa ods. 8.1. tejto Zmluvy nepresahovala maximálnu výšku podľa ods. 8.3. tejto Zmluvy.“

„8.5. Dojednania o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto Zmluve a zaplatenie akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tejto Zmluvy nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať náhradu škody vzniknutej porušením povinností, pre ktorú bola pokuta dojednaná, alebo iným porušením tejto Zmluvy, a to vo výške neuhradenej zmluvnej pokuty.“, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

IV. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.05.2018, v časti 10. Vyhlásenie o všeobecných obchodných podmienkach a o sadzobníku poplatkov, bod 10.1., v časti v znení:

„... Podpisom tejto Zmluvy vyhlasuje Dlužník, že sa so Všeobecnými obchodnými podmienkami a Sadzobníkom poplatkov oboznámil a vie, že uzavretím Zmluvy sa stávajú jej súčasťou.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

V. Žalobca m á nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne posúdil ustanovením § 39, § 41, § 52, § 53 odsek 1, 2, 3, 4, 5, § 53a, § 54 odsek 1, 2, § 451 odsek 1, 2, § 456, § 489, § 491, § 517 odsek 1, 2, § 544 odsek 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 1 odsek 2, § 7 odsek 1, 4, 16, 17, 19, 20, 27, § 9 odsek 1, 2, § 11 odsek 1, 2, 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 3 odsek 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“).

3. Z vykonaného dokazovania mal za nesporné, že strany sporu uzavreli zmluvu o úvere spotrebiteľského charakteru (spotrebiteľský charakter zmluvy nebol rozporovaný, vyplýva aj zo samotného znenia zmluvy a povahy zmluvných strán) a žalobca úver v plnom rozsahu čerpal a následne za účelom splatenia úveru mu boli vykonávané zrážky zo mzdy, ktorých celkový úhrn bol 7.443,37 eura. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v zmluve neabsentuje náležitosť podľa § 9 odsek 2 písm. d) Zákona o spotrebiteľských úveroch o dobe trvania zmluvy, keďže túto je jednoznačne zo zmluvy možné vyvodiť z jej úvodných ustanovení týkajúcich sa doby trvania zmluvy a konečnej splatnosti - a teda do 19.05.2023. Doba trvania zmluvy je tak v zmluve uvedená eurokonformným spôsobom. Vzhľadom na vykonané dodatočné prepočty RPMN v dostupných kalkulačkách dospel tiež k záveru, že RPMN je v zmluve o úvere uvedená v správnej výške, keď súd použil správne vstupné údaje, vychádzajúce i zo žalovaným spomínaného článku obsahujúceho popis predpokladov pre výpočet RPMN. Súd prvej inštancie ale, i s ohľadom na závery rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-677/23 zo dňa 23.01.2025, konštatoval, že v zmluve sa nenachádzajú jednoznačným a zrozumiteľným spôsobom uvedené predpoklady pre výpočet RPMN. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 odsek 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Preskúmaním splnenia si povinnosti veriteľa overovať úveruschopnosť spotrebiteľa v súlade s § 7 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch a nasledujúcich tiež dospel k záveru, že na daný úver dopadá i bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 odsek 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko mal súd prvej inštancie za to, že zo strany veriteľa došlo k hrubému porušeniu jeho povinností pred poskytnutím úveru. Preskúmaním predložených listinných dôkazov predovšetkým zistil, že žalovaný si overoval príjem žalobcu až dňa 21.05.2018, a teda až po uzavretí zmluvy o úvere. Žalovaný nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by realizoval i skoršie overenie príjmu žalobcu. Navyše z predložených listinných dôkazov žalovaný nepreukázal, že by nejakým spôsobom zisťoval akékoľvek iné výdavky než splátky úverov. Zo žiadosti vyplýva maximálne tak to, že domácnosť žalobcu tvorili tri osoby (čo samo o sebe ešte nič nevytvára o výdavkoch žalobcu). Ale inak v žiadosti o poskytnutie úveru absentuje akýkoľvek dotaz na spotrebiteľa ohľadom jeho pravidelných výdavkov, čo súd považuje za nevyhnutné i v zmysle § 7 odsek 27 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Spôsob, akým žalovaný pristupoval k overovaniu bonity žalobcu, súd prvej inštancie vyhodnotil ako hrubé porušenie povinností podľa § 7 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom následkom je s poukazom na § 11 odsek 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Preto súd prvej inštancie prvým výrokom určil, že úver poskytnutý na základe dotknutej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je bezúročný a bez poplatkov.

4. Vo svetle uvedených záverov o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru sa súd prvej inštancie ďalej zaoberal tým, či je dôvodná žaloba žalobcu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia. Z nesporných skutkových tvrdení strán sporu vyplynulo, že žalobca čerpal úver vo výške 4.000 eur a doposiaľ uhradil sumu 7.443,37 eura. Keďže s ohľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru bol žalobca povinný vrátiť žalovanému iba sumu vo výške rovnajúcej sa poskytnutým finančným prostriedkom z úveru, žalobca preplatil úver o sumu 3.443,37 eura, čo v konečnom dôsledku predstavuje rozsah jeho plnenia v prospech žalovaného bez právneho dôvodu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a s poukazom na citovaný § 451 Občianskeho zákonníka tak súd prvej inštancie druhým výrokom zaviazal žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 3.443,37 eura, a to spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,40 % ročne zo sumy 3.443,37 eura od 06.11.2024 (od druhého dňa po doručení žaloby žalovanému) do zaplatenia.

5. Súd prvej inštancie prípustnosť žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok vyvodil z ustanovenia § 137 písm. c) C.s.p. v spojení s § 298 C.s.p., ako aj v spojení s § 53 a § 53a Občianskeho zákonníka a § 11 odsek 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Čo sa týka zmluvných podmienok v článku 8. Sankcie zmluvy, bodoch 8.1., 8.2., a 8.5., z dôvodu hospodárnosti predovšetkým poukázal na skutočnosť, že obsahovo obdobné alebo totožné zmluvné podmienky už boli súdmi určené ako neprijateľné zmluvné podmienky (rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. NM-9Csp/57/2020 zo dňa 17.02.2023, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/19/2024 zo dňa 16.09.2024, rozsudky Okresného súdu Prešov sp. zn. 20Csp/35/2021, sp. zn. 24Csp/2/2023, Okresného súdu Bardejov sp. zn. 20Csp/21/2022, sp. zn. 6Csp/15/2022 ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/52/2021 z 30.05.2023). Z týchto súdnych rozhodnutí nesporne vyplýva konštatovanie neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky, keďže táto bola zahrnutá do textu zmluvy, ktorý bol predformulovaný žalovaným, odkazujúc navyše i na malé písmo bez zvýraznenia dôležitých častí v zmluve. Odhliadnuc od malého písma, keďže v danom prípade je zmluva o úvere koncipovaná celá rovnako mierne zmenšeným písmom, ako aj odhliadnuc od toho, že zmluvná pokuta bola zapracovaná do uvedeného textu zmätočne a nejasne, súd prvej inštancie považoval za rozhodujúce, že uvedené zmluvné dojednanie nespĺňa predpoklady individuálneho dojednania zmluvnej pokuty, táto nebola osobitne vyjednaná zmluvnými stranami, ale bola priamo vtelená do textu zmluvy, pričom vzhľadom na tento spôsob dojednania sankcie v podobe zmluvnej pokuty je možné jednoznačne konštatovať, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvného vzťahu na úkor žalobcu ako spotrebiteľa, keď zaťažuje nad rámec nevyhnutného spotrebiteľa zmluvnou pokutou, ktorú si osobitne nevyjednal, nemal možnosť ovplyvniť jej výšku, či celkovo predmetné zmluvné dojednanie, vzhľadom na jeho formulárovosť. Ak aj žalovaný argumentoval splnením zákonných limitácií sankcií, resp. existenciu zmluvných dojednaní, ktoré vytvárajú mechanizmus, ktorý garantuje naplnenie zákonných podmienok pre sankcie v zmluvách, ktorých predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov (§53b odsek 1 Občianskeho zákonníka), je potrebné zohľadňovať i tú skutočnosť, že táto úprava v konečnom dôsledku pre vyhodnotenie neprijateľnosti zmluvnej pokuty irelevantná, nakoľko a priori došlo k vnúteniu dojednania o zmluvnej pokute v rámci predformulovanej zmluvy. Napokon súd prvej inštancie dodal, že veriteľ vtelením takýchto dojednaní do formulárových zmlúv prakticky bez výslovnej vôle spotrebiteľov ich zaťažuje sankciou zmluvnou pokutou - nad rámec štandardných úrokov z omeškania a čo v konečnom dôsledku predstavuje práve ten zásah a nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Jedná sa o dvojité postihy za neplnenie povinnosti splácať úver riadne a včas, keďže v prípade omeškania s plnením peňažnej pohľadávky má už veriteľ nárok na zaplatenie úrokov z omeškania. Časť zmluvnej podmienky v časti 10. vyhlásenie o všeobecných obchodných podmienkach a o sadzobníku poplatkov, obsiahnutú v bode 10.1. súd prvej inštancie taktiež vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dodávateľ si vsunutím takéhoto zmluvného dojednania vopred v postavení silnejšej strany vypracúva lepšiu argumentačnú pozíciu, že spotrebiteľ sa s celými VOP a sadzobníkom reálne oboznámil, v čoho dôsledku môžu spotrebiteľia už i pri prípadnom dodatočnom nesúhlase s nejakým ustanovením vopred vzdávať svoju šancu na úspech v prípadnom namietaní nejakého zmluvného dojednania. Napadnutá časť zmluvnej podmienky bola nadbytočná a navyše zahrnutá opätovne medzi rôzne iné zmluvné dojednanie bez zvýraznenia toho, že predstavuje takéto dôležité vyhlásenie, nie že o tom, že je spotrebiteľovi známe, že sú súčasťou i VOP a sadzobník, ale že sa s nimi dokonca už i oboznámil. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti a s poukazom na citovanú právnu úpravu súd vyhovel žalobe žalobcu i v časti určenia neprijateľných zmluvných podmienok.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedol, že z odôvodnenia rozsudku

nevyplýva žiadna dokázaná skutočnosť, že došlo k porušeniu § 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch alebo opatrenia NBS č. 10/2017. Táto úprava bola zavedená preto, aby banka, veriteľ pri posudzovaní žiadosti o úver vychádzal z objektivizovaných informácií získavaných primárne od tretích osôb (t.j. registre údajov o spotrebiteľských úveroch, potvrdenie zamestnávateľa alebo Sociálnej poisťovne o výške príjmu) a jednotného spôsobu určovania údajov o výdavkoch znižujúcich príjem spotrebiteľa (a to konkrétne na základe údajov o životnom minime na spotrebiteľa, na vyživované osoby). Niektoré údaje ako počet vyživovaných osôb vzhľadom na neexistenciu nejakého registra sa úplne overiť nedajú bez súčinnosti žiadateľa o úver, pre ktorého stále platí povinnosť spotrebiteľa uvedená v § 7 ods. 2 o povinnosti uviesť úplné a pravdivé údaje. Avšak podstatné údaje sa určujú podľa metodiky, ktorú v zmysle zákonného zmocnenia určila Národná banka Slovenska, podľa ktorej namiesto „overovacej“ a vyšetrovacej povinnosti bol zavedený mechanizmus zisťovania a vyhodnocovania údajov spôsobom, ktorý predstavuje objektivizovaný a v čo najmenšej miere od spotrebiteľa závislý a ovplyvniteľný postup. Žalovaný postupoval pri posudzovaní výdavkov na životné potreby presne podľa opatrenia NBS. V prejednávanej veci konajúci súd v rozpore so Zákonom o spotrebiteľských úveroch, konkrétne s § 7 odsek 41 a v rozpore s opatrením NBS, vyžadoval, aby veriteľ zisťoval výdavky od spotrebiteľa. Tento postup súdu, ktorý nie je ani len odôvodnený nejakým zákonným ustanovením, je protiprávny a zakladá vadu nesprávnych skutkových a nesprávnych právnych záverov. Z vykonaného dokazovania neboli zároveň preukázané žiadne skutočnosti, ktoré v zmysle § 11 ods. 2 sa dajú považovať za hrubé porušenie povinnosti veriteľa. V konaní bolo preukázané, že žalovaný veriteľ využil údaje z registra údajov o spotrebiteľských úveroch NRKI, ďalej zisťoval údaje o príjme, vychádzal z posudzovania schopnosti žalobcu v intenciách opatrenia NBS. Žalovaný ďalej uvádza, že príjem žalobcu overil v Sociálnej poisťovni 2x, prvýkrát 18.05.2021 (z ktorého technickou poruchou neevidoval elektronickú verziu príslušnej správy) a druhýkrát 21.05.2021 (o čom súdu predložil dôkaz).

7. Žalovaný v podanom odvolaní ďalej uviedol, že vydané rozhodnutie je vo výroku III. nezákonné, pretože súd prvej inštancie opomenul zohľadniť konkrétnu právnu normu vzťahujúcu sa na reguláciu sankcií v spotrebiteľských vzťahoch. Za neprijateľnú podmienku sa podľa rozhodovacej praxe Súdneho dvora EÚ nepovažuje také ustanovenie, ktoré preberá obsah právnej normy (zákona). Poukázal tiež na ustanovenie § 53b odsek 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa spolu nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis. Zmluvná pokuta 0,04 % denne znamená, že je závislá od doby trvania omeškania. Nejde teda o paušálnu sumu za porušenie povinnosti. V ročnom vyjadrení znamená 14,6 %, čo je hodnota neprevyšujúca 3-násobok úrokovej sadzby úroku z omeškania (3x 5,00 % ročne). Okrem toho, na čo sa v žalobe opomenulo je obmedzenie v článku 11., ods. 11.3, kedy zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa zákona č. 129/2010 Z.z. pred vznikom omeškania o viac ako 5 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Ustanovenie uvedené vo výroku III. podľa názoru odvolateľa plne korešponduje s citovanou právnou úpravou.

8. K napádanému výroku IV. žalovaný ako odvolateľ uviedol, že odôvodnenie uvedené súdom nemá (opätovne) oporu vo výsledkoch dokazovania a je vo svojej podstate nielen nelogickým, ale odporuje súdnej praxi SD EÚ. V napádanom rozsudku ani nebolo označené jediné zákonné ustanovenie, podľa ktorého dôkazné bremeno o oboznámení spotrebiteľa sa s obsahom listiny znáša dodávateľ. Ak podľa súdu má byť inkorporačná doložka neprijateľnou, potom to znamená, že spotrebiteľská zmluva nemôže odkazovať ani všeobecné obchodné podmienky či sadzobník. Takýto stav odporuje platnému právnemu stavu, ktorý použitie všeobecných obchodných podmienok predpokladá a povoľuje aj pre spotrebiteľské právne vzťahy. To, že takéto dôkazné bremeno nikdy neexistovalo a neexistuje vyplýva aj z toho, že napríklad zákon č. 129/2010 Z.z. upravoval len povinnosť veriteľa poskytnúť vopred zmluvu, predzmluvný formulár, čiže celkom logicky nemohol zavádzať dôkazné bremeno, o ktorého údajnom prenose žalobca uvádza nepravdivé a vcelku aj nepredstaviteľné tvrdenia. Súd neuviedol ani splnenie predpokladu „hrubej nerovnováhy“ v právach a povinnostiach, ani ho nekonkretizoval.

9. K odvolaniu žalovanému podal vyjadrenie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil. K otázke skúmania bonity uviedol, že zo žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXX, z 18.05.2018 vyplýva, že žalovaný pri skúmaní bonity žalobcu zisťoval len jeho príjmy, pričom nezohľadnil ostatné položky. Žalovaný si overil výšku príjmov v Soc. poisťovni až

dňa 21.05.2018 o 09:30:47, čo je tri dni po uzatvorení spotrebiteľskej zmluvy. Veriteľ je však povinný skúmať bonitu spotrebiteľa pred uzatvorením spotrebiteľskej úverovej zmluvy, nie neskôr. Žalovaný počas súdneho konania nepreložil žiaden dôkaz o tom, že pri skúmaní bonity zohľadnil pravidelné mesačné výdavky, minimálne v rozsahu životného minima, keďže v žiadosti o poskytnutie úveru žalovaný poskytnutie takýchto informácií nepožadoval. Taktiež žalovaný nezisťoval, či žalobca má úvery prípadne iné záväzky voči iným subjektom a nezisťoval ani peňažné záväzky znižujúce jeho príjem. Žalobca súhlasí s konštatovaním súdu prvej inštancie o tom, že zo strany žalovaného došlo k hrubému porušeniu povinností veriteľa vyplývajúcich z § 7 zák. č. 129/2010 Z. z. a preto je predmetný úver bezúročný a bez poplatkov. Bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru je spôsobená taktiež absenciou povinných náležitostí spotrebiteľskej úverovej zmluvy. V zmluve absentuje údaj podľa § 9 odsek 2 písm. h/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, t. j. uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. V tejto súvislosti opätovne poukázal na výrok II. rozsudku SD EÚ vo veci C-677/23, z 23.01.2025. Odvolacie námietky žalovaného uvedené na strane 4 a 5 odvolania žalovaného sú nedôvodné. Žalovaný namieta nezákonnosť výroku III. z dôvodu jeho rozporu s § 53b odsek 1 Občianskeho zákonníka a § 3a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Žalovaný nevystupuje v tomto vzťahu v pozícii spotrebiteľa, preto je nedôvodné dovoľávať sa aplikácie týchto zákonných ustanovení vo vzťahu k nemu. Čo sa týka neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré sú predmetom tohto konania, tak pre súdenú vec je rozhodujúce, aby existovalo hoci aj len jedno právoplatné rozhodnutie, ktoré určuje predmetnú zmluvnú podmienku za neprijateľnú a teda absolútne neplatnú. O neprijateľnosti oboch zmluvných podmienok, ktoré boli súdom vyhlásené za neprijateľné aj v tomto konaní už súdy rozhodli opakovane. Vo vzťahu k neprijateľnosti zmluvnej podmienky vyhlásenej v III. výroku odvolaním napadnutého rozsudku poukazujem napríklad na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 10CoCsp/4/2025, z 13.03.2025. Totožná zmluvná podmienka, t.j. zmluvná pokuta za omeškanie s úhradou splátok, vo vzťahu k žalovanému, bola určená za neprijateľnú rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/19/2024, zo 16.09.2024, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 27CoCsp/9/2024, z 30.01.2025. Obdobná zmluvná podmienka v zmluvách žalovaného bola určená za neprijateľnú rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 3CoCsp/68/2020, zo 16.02.2021.

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.) vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, namietaným nesprávnym právnym posúdením, nesprávnym skutkovým zisteniam, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (k tomu pozri II.ÚS 78/05).

12. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 18.05.2018 bola zo strany žalobcu žalovanému predložená Žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXX, v zmysle ktorej žalobca požadoval úver vo výške 2.500 eur so splatnosťou 60 mesiacov. V zmysle Žiadosti mal príjem žalobcu predstavovať sumu 881 eur, bol slobodný, s počtom nezaopatrených detí 0 a počet členov domácnosti 3. V rovnaký deň, t.j. dňa 18.05.2018 bola následne medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako dlžníkom uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva o úvere“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 4.000 eur, pri úrokovej sadzbe 18,93 % ročne, RPMN 20,59 %, s dátumom konečnej splatnosti 19.05.2023, počet splátok 60 o výške 103,60 eur mesačne. Celkové náklady spojené s úverom mali predstavovať sumu 2.216 eur a teda celková čiastka, ktorú mal dlžník v súvislosti s úverom zaplatiť predstavovala sumu 6.216 eur.

13. Podľa ustanovenia § 52 odseky 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých

účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa ustanovenia § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa odseku 2, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa odseku 3, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa odseku 4, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukládajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana.

Podľa odseku 5, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa odseku 2, ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

16. Podľa ustanovenia § 54 odsek 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa odseku 2, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17. Podľa ustanovenia § 451 odsek 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa odseku 2, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

18. Podľa ustanovenia § 7 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa odseku 2, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa odseku 4, veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch a úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu¹ tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 17 a 18.

Podľa odseku 17, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa odseku 18, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa odseku 19, veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

Podľa odseku 21, na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

19. Podľa ustanovenia § 11 odsek 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 20 až 43.

20. Podľa ustanovenia § 298 odsek 1 C.s.p., súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná obchodníkom v spotrebiteľskej

zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa odseku 2, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie obchodníkovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

21. Podľa ustanovenia § 3 odsek 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

22. K odvolacej námietke týkajúcej sa odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti splácania spotrebiteľského úveru odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie zodpovedal všetky otázky, ktoré považoval pre rozhodnutie za podstatné, v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny záver. Ani v priebehu odvolacieho konania sa na skutkových a právnych zisteniach súdu prvej inštancie nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré odkazuje

23. Súd prvej inštancie vysvetlil, z akých dôvodov dospel k záveru, že žalovaný nepostupoval dôsledne podľa ustanovenia § 7 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v ustanovení § 220 odsek 2 C.s.p.. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

24. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským podľa ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zároveň nebolo sporné, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa príslušných ustanoví Zákona o spotrebiteľských úveroch.

25. Vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie úijné právo (pozri čl. 8 odsek 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, rozsudok Súdneho dvora z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais C-565/12, obdobne rozsudok C - 449/13) a s poukazom na ustanovenie § 7 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalovaným. Súd prvej inštancie vyhodnocoval správne, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, Zákona o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalovanom, aby tento preukázal, že bonita žalobcu bola náležite skúmaná, že došlo k splneniu povinnosti vyplývajúcej z ustanovenia § 7 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch.

26. Veriteľ je v zmysle ustanovení § 7 a § 11 Zákona o spotrebiteľských úveroch pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou

pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu Zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver.

27. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

28. K vyjadreniu žalovaného zo dňa 13.11.2024 k žalobe žalovaný pripojil výpis z registra NRKI (Nebankový register klientskych informácií) zo dňa 18.05.2018, z ktorého malo vyplývať, že žalobca v danom čase disponoval existujúcim spotrebným úverom so zostávajúcou istinou a príslušenstvom vo výške 1.589 eur (ostávalo 20 splátok po 79 eur), osobným úverom so zostávajúcou istinou a príslušenstvom vo výške 13.488 eur (ostávalo 74 splátok po 270 eur) a kreditnou kartou s úverovým rámcom 300 eur (č.l. 49-51 súdneho spisu). Žalovaný tiež predložil výsledky dopytu do Sociálnej poisťovne, ktoré boli vytvorené dňa 21.05.2018 a z ktorých malo vyplývať, že priemerný vymeriavací základ žalobcu za posledné 4 mesiace mal predstavovať aspoň 1.111 eur (č.l. 52 súdneho spisu).

29. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania, odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný v danej veci porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalobcu ako spotrebiteľa v zmysle ustanovenia § 7 odsek 1, v spojení s § 11 odsek 2 prvá veta Zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie nepreukázal listinnými dôkazmi overenie príjmu žalobcu vo výške 881 Eur mesačne ešte pred uzatvorením Zmluvy o úvere, napr. dopytom do sociálnej poisťovne, resp. nepredložil iný listinný dôkaz svedčiaci o príjme žalobcu. Žalovaný tak neunesol dôkazné bremeno, že by zisťoval a vyhodnotil príjem žalobcu pred uzavretím Zmluvy o úvere. Žalovaný neunesol dôkazné bremeno, ani pokiaľ ide o skúmanie výdavkov žalobcu pred uzavretím Zmluvy o úvere. Predložený listinný dôkaz na č.l. 49-51 súdneho spisu nepreukazuje prípadné úverové zaťaženie žalobcu voči iným bankovým spoločnostiam. Pri získavaní relevantných informácií veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (v danom prípade z obsahu spisu nevyplýva, aké informácie o svojom príjme a výdavkoch dodal žalobca ako dlžník pred uzatvorením Zmluvy o úvere), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov tak, aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Žalovaný nezískal hodnoverné informácie o výdavkoch žalobcu na živobytie, ubytovanie, stravu, náklady na energie a pod. Pokiaľ teda veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.

30. Pri overovaní bonity žalobcu nemal žalovaný v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere k dispozícii dostatočné, resp. žiadne overené údaje o príjmoch a výdavkoch žalobcu, čo vedie k záveru, že pri posudzovaní Žiadosti žalobcu o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že v konaní žalovaný nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ustanovení

§ 7 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch a danú zákonnú povinnosť hrubo porušil. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ustanovení 7 odsek 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta (žalobcu). Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa. Za daného stavu aj odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ako následok predpokladaný ustanovením § 11 odsek 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch je správny.

31. Keďže žalobca preukázateľne čerpal úver vo výške 4.000 eur, pričom titulom jeho vrátenia uhradil sumu 7.443,37 eura, súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru o bezdôvodnom obohatení na strane žalovaného vo výške 3.443,37 eura.

32. K odvolaniu žalovaného voči výrokom týkajúcich sa určenia neprijateľných zmluvných podmienok odvolací súd uvádza nasledovné:

33. Na úvod odvolací súd uvádza, že aj Najvyšší súd Slovenskej Republiky vyslovil, že v prípade žaloby spotrebiteľa o určenie/vyslovenie neprijateľnosti alebo neplatnosti zmluvnej podmienky nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/27/2018 z 28.3.2019).

34. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 odsek 1 priamo uvádza, že spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). S akoukoľvek neprijateľnou podmienkou upravenou v spotrebiteľskej zmluve sa spája sankcia neplatnosti, čo priamo vyplýva z ustanovenia § 53 odsek 5 Občianskeho zákonníka.

35. Samotná možnosť spotrebiteľa domáhať sa na súde ochrany proti porušeniu práv a povinnosti ustanovených zákonom proti porušiteľovi bola v čase podania žaloby umožnená v ustanovení § 3 odsek 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Možnosť určenia niektorej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľnú, a teda neplatnú, vyplýva aj z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka.

36. Je potrebné konštatovať, že žalobca uzatvoril typickú formulárovú zmluvu, ktorej obsah pripravil žalovaný, pričom žalobca nemal možnosť zmeniť jej obsah. Rovnako tak nemal možnosť participovať na príprave zmluvných podmienok a musel ich buď prijať v takom rozsahu, ako ich pripravil dodávateľ alebo odmietnuť zmluvu ako celok, vrátane zmluvných podmienok. Možnosť ovplyvniť znenie zmluvných podmienok je iba fiktívna. Spotrebiteľské právo je preto určené na efektívne zamedzenie používania neprijateľných zmluvných podmienok. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku konfrontácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne vzhľadom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri konfrontácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky (posudzuje sa, či zmluvná podmienka je z objektívneho hľadiska spôsobilá negatívne zasiahnuť do práv spotrebiteľa) ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenia zmluvnej podmienky za neprijateľnú.

37. Čo sa týka určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v časti 8, Sankcie, v bode 8.1. Zmluvy o úvere v znení, cit.: „V prípade omeškania Dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru alebo úrokov alebo jej časti, alebo s úhradou platby náhrady poistného Veriteľovi, je Dlžník povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru alebo úrokov alebo ich časti o viac ako tri mesiace stali podľa článku 7. ods. 7.1. písm. a) tejto Zmluvy okamžite splatnými všetky záväzky

Dlžníka podľa tejto Zmluvy, je Dlžník povinný ďalej zaplatiť aj zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t. j. 14,6 % p.a.) zo zosplatnených záväzkov podľa odseku 7.1. tejto Zmluvy.“, zmluvnej podmienky uvedenej v bode 8.2. Zmluvy o úvere v znení, cit.: „Okrem zmluvnej pokuty podľa odseku 8.1. tejto Zmluvy je Dlžník povinný zaplatiť Veriteľovi úrok z omeškania určený podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške stanovenej nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, k prvému dňu omeškania s úhradou peňažného záväzku. Výška úrokov z omeškania bude určená tak, aby spolu so zmluvnou pokutou podľa ods. 8.1. tejto Zmluvy nepresahovala maximálnu výšku podľa ods. 8.3. tejto Zmluvy.“ a zmluvnej podmienky uvedenej v bode 8.5. Zmluvy o úvere v znení, cit.: „Dojednanie o zmluvnej pokute obsiahnuté v tejto Zmluve a zaplatenie akejkoľvek zmluvnej pokuty podľa tejto Zmluvy nemá vplyv na právo poškodenej strany požadovať náhradu škody vzniknutej porušením povinností, pre ktorú bola pokuta dojednaná, alebo iným porušením tejto Zmluvy, a to vo výške neuhradenej zmluvnej pokuty.“, k tomu uvádza odvolací súd nasledovne:

38. Na úvod odvolací súd uvádza, že vyššie uvedené podmienky boli opakovane vyhlásené súdmi za neprijateľné, a to konkrétne rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 20Csp/35/2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11CoCsp/5/2022 zo dňa 21.07.2022 a rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 29Csp/19/2024 zo dňa 16.9.2024 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 27CoCsp/9/2024 zo dňa 30.01.2025, rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 17Csp/154/2024 zo dňa 11.02.2025, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12CoCsp/10/2025 zo dňa 19.06.2025.

39. Ako už súd prvej inštancie uviedol správne, z vyššie uvedených súdnych rozhodnutí nesporne vyplýva konštatovanie neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky, keďže táto bola zahrnutá do textu zmluvy, ktorý bol predformulovaný žalovaným, odkazujúc navyše i na malé písmo bez zvýraznenia dôležitých častí v zmluve. Odhliadnuc od malého písma, keďže v danom prípade je zmluva o úvere koncipovaná celá rovnako mierne zmenšeným písmom, ako aj odhliadnuc od toho, že zmluvná pokuta bola zapracovaná do uvedeného textu zmätočne a nejasne (z textu zmluvy vyplýva, že zmluvnú pokutu si mohol veriteľ uplatniť nielen v prípade omeškania tej-ktorej mesačnej splátky, ale opakovane aj v prípade omeškania trvajúceho viac ako tri mesiace, následkom čoho sa stal záväzok zo zmluvy v plnom rozsahu splatným, vrátane zákonného úroku z omeškania), súdy považovali za rozhodujúce, že uvedené zmluvné dojednanie nespĺňa predpoklady individuálneho dojednanie zmluvnej pokuty, táto nebola osobitne vyjednaná zmluvnými stranami, ale bola priamo vtelená do textu zmluvy, pričom vzhľadom na tento spôsob dojednanie sankcie v podobe zmluvnej pokuty je možné jednoznačne konštatovať, že spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov zmluvného vzťahu na úkor žalobcu ako spotrebiteľa.

40. Pokiaľ žalovaný argumentoval splnením zákonných limitácií sankcií, resp. existenciu zmluvných dojednaní, ktoré vytvárajú mechanizmus, ktorý garantuje naplnenie zákonných podmienok pre sankcie v zmluvách, ktorých predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov (§53b ods. 1 Občianskeho zákonníka), je potrebné zohľadňovať i tú skutočnosť, že táto úprava v konečnom dôsledku pre vyhodnotenie neprijateľnosti zmluvnej pokuty je irelevantná, nakoľko a priori došlo k vnúteniu dojednanie o zmluvnej pokute v rámci predformulovanej zmluvy. Napokon je potrebné dodať, že veriteľ vtelením takýchto dojednaní do formulárových zmlúv prakticky bez výslovnej vôle spotrebiteľov ich zaťažuje sankciou zmluvnou pokutou - nad rámec štandardných úrokov z omeškania, čo v konečnom dôsledku predstavuje práve ten zásah a nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Jedná sa o dvojité postihy za neplnenie povinnosti splácať úver riadne a včas, keďže v prípade omeškania s plnením peňažnej pohľadávky má už veriteľ nárok na zaplatenie úrokov z omeškania.

41. Za problematický je potrebné považovať najmä spôsob dojednanie zmluvnej pokuty. Pri posudzovaní, či sa v rámci spotrebiteľskej zmluvy nejedná o neprijateľnú podmienku, je nevyhnutné vychádzať z toho, že ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všeobecnými formulárovými klauzulami, alebo ju odmietnuť. Zmluvnú pokutu v danom prípade nie je možné považovať za individuálne vyjednanú, pretože zmluva o spotrebiteľskom úvere je typickou štandardnou formulárovou listinou, ktorá podlieha súdnej kontrole. V zmluve koncipovaná zmluvná pokuta je podľa súčasnej súdnej praxe považovaná za neprijateľnú, lebo bola vopred zo strany

žalovaného naformulovaná bez možnosti ovplyvnenia zo strany spotrebiteľa. Zmluvná podmienka v časti 8. Sankcie, v bode 8.1., 8.2., 8.5. v zmluvných dojednaniach spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Občiansky zákonník vyžaduje pre platné dojednanie o zmluvnej pokute (§ 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka) písomnosť, teda osobitnú pozornosť zmluvných strán. Ak by aj dodávateľ výslovne žalobcu upozornil na uvedené zmluvné dojednanie, jeho nerovnovážnosť v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že spotrebiteľ si dané zmluvné dojednanie nevymienil, nemohol ovplyvniť jeho obsah, čo v konečnom dôsledku vylučuje individuálnosť dojednania. Takto dojednaná zmluvná pokuta je aj v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie (článok 98), podľa ktorého je v záujme naplnenia jedného zo základných práv Európskej únie politiky štátov zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, a preto je potrebné využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala dôvera spotrebiteľov v trh, aby neprímerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Predmetné zmluvné dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže zmluvnú pokutu by si veriteľ mohol uplatňovať bez ohľadu na dĺžku omeškania, a teda aj pri omeškaní v trvaní napr. jedného dňa by okrem omeškanej splátky žalovaný musel uhradiť navyše aj zmluvnú pokutu. Odvolací súd nespochybňuje právo veriteľa zabezpečiť splnenie povinnosti dlžníka aj prostredníctvom zmluvnej pokuty, avšak nie spôsobom prezentovaným žalovaným.

42. Čo sa týka určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 10.1. Zmluvy o úvere v časti v znení, cit.: „... Podpisom tejto Zmluvy vyhlasuje Dlžník, že sa so Všeobecnými obchodnými podmienkami a Sadzobníkom poplatkov oboznámil a vie, že uzatvorením Zmluvy sa stávajú jej súčasťou.“, k tomu uvádza odvolací súd nasledovne:

43. Pokiaľ majú byť všeobecné obchodné podmienky súčasťou zmluvy, je potrebné vyjadriť s nimi súhlas. Dôkazné bremeno ohľadne existencie vôle spotrebiteľa byť viazaný nielen zmluvou, ale aj všeobecnými obchodnými podmienkami, ako aj skutočnosť, že spotrebiteľ bol s týmito podmienkami riadne oboznámený, zaťažuje dodávateľa, pričom pre preukázané oboznámenie sa nepostačuje len konštatovanie a vyhlásenie spotrebiteľa vo formulárovej zmluve o tom, že bol s obchodnými podmienkami oboznámený. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým na to, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednania technického a vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nemajú slúžiť na to, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých sa predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najskôr uniknú (napr. rozhodcovská doložka, dojednanie o zmluvnej pokute, vznik možného nepovoleného prečerpania a povinnosť platiť úrok s tým spojený). Všeobecné obchodné podmienky predstavujú rozsiahly, pre priemerného spotrebiteľa na porozumenie náročný text, vopred pripravený dodávateľom, bez možnosti spotrebiteľa zmeniť ich obsah. Z tohto dôvodu existuje nezanedbateľné riziko, že spotrebiteľ si nebude v čase uzatvorenia zmluvy vedomý svojich zmluvných povinností a zaviazá sa tak k splneniu povinností, pri znalosti ktorej by k uzatvoreniu zmluvy nepristúpil. Ak banka uvedie podstatné obsahové náležitosti len v rámci rozsiahlych, pre priemerného spotrebiteľa na porozumenie náročných všeobecných obchodných podmienok, nemožno takémuto konaniu priznať právnu ochranu. Zmluvná podmienka, obsahom ktorej je vyhlásenie spotrebiteľa, že sa pred uzatvorením zmluvy oboznámil so zmluvnými podmienkami a súhlasí s nimi, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou podľa § 53 odsek 4 písm. l) Občianskeho zákonníka, pretože na spotrebiteľa sa prenáša dôkazné bremeno v otázke, či sa pred uzatvorením zmluvy s predloženými zmluvnými podmienkami skutočne oboznámil.

44. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nepodstatné. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

45. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 odsek 1 a 2 C.s.p. potvrdil. Správne rozhodnutiu vo veci samej zodpovedá aj rozhodnutie súdu prvej inštancie v súvisiacom výroku o nároku na náhradu trov konania.

46. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 255 odsek 1 C.s.p. tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

47. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 odsek 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 odsek 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).